

Keleti tér

INTERJÚ Dénes Ferenc sportközgazdász az olimpiai rendezés megkerülhetetlen költségeiről és arról, hogy Budapestnek mennyi a valós esélye 2024-re Los Angelesszel, illetve Párizssal szemben.

HEGYI IVÁN

Már csak három pályázó – Budapest, Los Angeles, Párizs – maradt a 2024-es nyári olimpia vendégüljáró jogának elnyerésére. Kiáltsunk háromszorosan hurrát? – kérdeztem Dénes Ferencet, a neves sportközgazdászt.

A magam részéről messzemenően pártolom az ötkarikás játékok hazai megrendezését. Az ugyanis segíthetné a társadalmi összekapcsolódást, az okosabb generációt is itthon tarthatna, és a népesség fontos csoportjainak adna nemzetközi színvonalú tapasztalatot, tudást. Ráadásul a fejlesztések révén Budapest megkerülhetetlenné válna a térségben; úgy értem, Triesztől Gdanskig.

Akkor a visszalépők – Toronto, majd Boston, Hamburg, Róma – mind maguk ellen döntöttek?

Azokon a tájakon nagy hagyománya van a polgárok közvetlen pénzügyi felelősségének, aminek minálunk a Horthy-rezsim óta nincs tradíciója.

Tehát az itteni szervezőknek azt kell kihasználniuk, hogy hazánkban az emberek kevésbé tudatosak és öntudatosak?

Nem. Éppen hogy érdemes lenne megkérdezni a lakosságot, mi a véleménye a rendezésről, ha az összességében ennyibe, és főként személyenként annyiba kerülne. Meggyőződésem szerint a magyarok többsége akkor is az olimpia budapesti megtartása mellett szavazna, ha tudná, ez mibe fáj neki. Ha viszont a nép utólag értesülne a költségekről és azok rá vonatkozó kihatásairól, akkor a joggal remélt társadalmi integráció éppen az ellenkezőjébe csapna át. Azaz széles körű vita helyett csupán propagandát folytatni veszélyes játék.

Pontos adatok – azt kell mondjam: a dolog természeténél fogva – nincsenek, ám a becslést ráfordítás 3500-4300 milliárd forintra rúg. Nyomban hozzáteszem: a summa az 1960-as római olimpia óta minden egyes ötkarikás találkozáson 180-325 százalékkal magasabb volt az eredetileg kalkulálnál.

Ezek valós számok, ám hadd tegyek annyi kiegészítést: az – alsó hangon – háromezer-ötszáz milliárdból ezer milliárd a rendezés és kétezzer-ötszáz milliárd az infrastruktúra költsége. Azt nem mondom, hogy a fejlesztések mindegyike olimpia nélkül is megvalósulna akár a szóban forgó időszakban, akár hosszabb távon, de azt állítom: tekintélyes hányaduk a rendezéstől függetlenül végbemenne.

Létezik minálunk ennyi pénz? Ekkora összeg külön az olimpiára még a leggazdagabb or-

szágokban sem létezik. Ellenben Magyarország sajátos adottsága, hogy rengeteg európai uniós pénz használható fel a projekt megalkotásakor. S hangsúlyozom: nyílt vita esetén sokan hajlandók lennének különböző összegeket betenni egy közös alapba. Egyikük én magam volnék.

Hogy stilszerű legyek: megpórolható-e az emberek részletes tájékoztatása és a véleményük kikérése?

A válasz az: hogyne. Ám jóval helyesebb volna a lakosságot beavathatni, majd meghallgatni arról, helyesli-e, ha valamennyi beruházás egy tömegben megvalósul, s hogy mit gondol, viseljük-e ennek közös kockázatát. Mert azt például mindenkinek tudnia kellene: ha megnyerjük a pályázatot, akkor nincs kiszállás, az olimpiát – annak minden vonzatával együtt – kötelezően alá hozni.

Az is egy információ, hogy Montreal 2006-ban fizette vissza azoknak a hiteleknek az utolsó részleteit, amelyeket az 1976-os olimpia rendezésére vett fel.

Ha ezt a negyvenesztendősi kifizetést akár csak sejtik is

a kanadaiak, akkor bizonyosan nem náluk tartják a hetvenhatos játékokat. Ezért is szükséges a széles körű úrtá igazítás.

Ön szerint mennyi az esélye annak, hogy egy esztendő múlva – egészen pontosan 2017. szeptember 15-én – Limában Budapestnek ítéljék a házigazdai jogot?

Mivel a szponzorok tevékenységi területe mindenekelőtt az amerikai piacokhoz kötődik, a favorit alighanem Los Angeles. S noha az kiegyensúlyozott helyzetet teremt, hogy a játékok televíziós szerződéseit már 2032-ig megkötötték az NBC-vel, a partner megint csak amerikai. Ezzel együtt nem olyan egyértelmű a képlet, mintha egy drámaíró-pályázatra a következő szövegű cédula érkezne: Arthur Miller vagyok. Az Egyesült Államok elvesztette feltétlenül és minden tekintetben pozitív megítélését a világban.

Magyarország ebből a szempontból olyan jól áll?

Annyiból jobban, hogy nem világpolitikai tényező. Ezen túl pedig új térség az ötkarikás mozgalom számára, de csak vendégüljáróként, mert különben hagyományos olimpiai nemzet. Ezt a tradíciót hazai rendezés esetén nagyjából huszonöt aranyéremmel ápolná.

Huszonöt előtt huszonnégy, az előtt meg – olimpiai szempontból – húsz jön: Tokió következik.

Nem különösebben jó hír, hogy már most hatszorosak a költségek a pályázat benyújtásának idején tervezettekhez képest. Ám a rendezés híveként azt remélem: ha e tekintetben nem is, követjük Japánt.

„A fejlesztések tekintélyes hányada a rendezéstől függetlenül végbemenne”
FOTÓ: VERES VIKTOR

